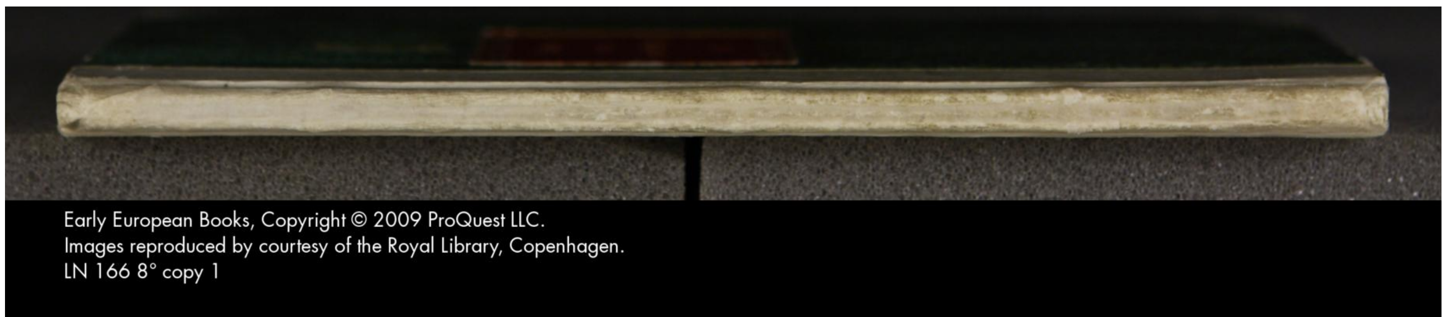
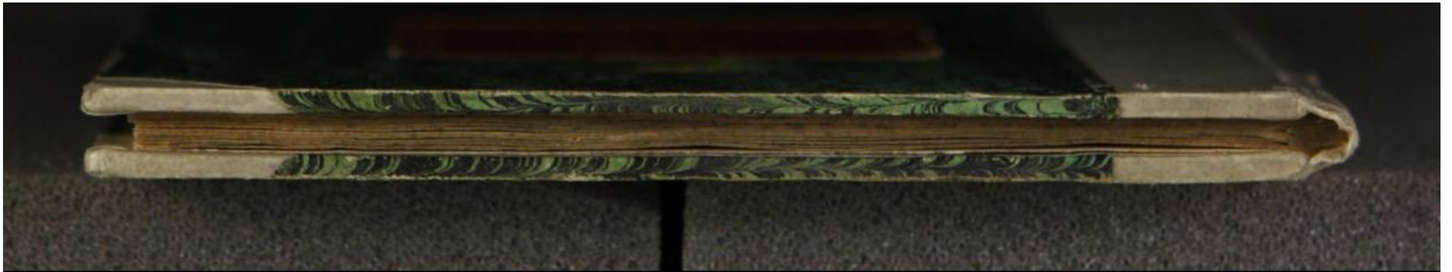
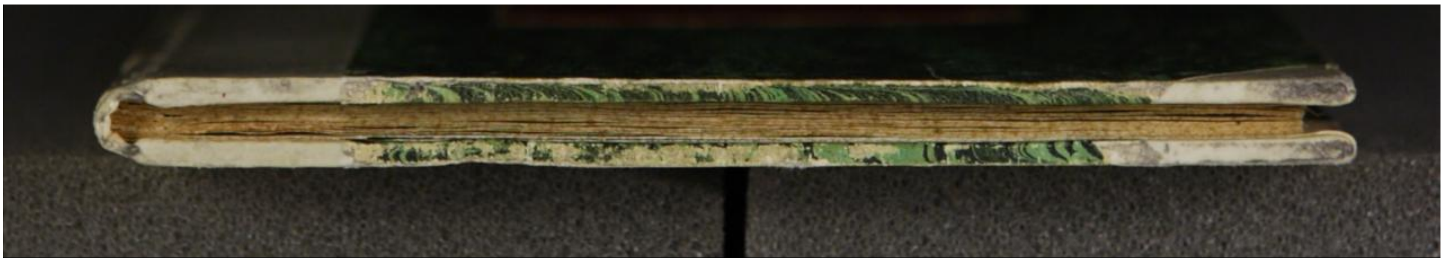

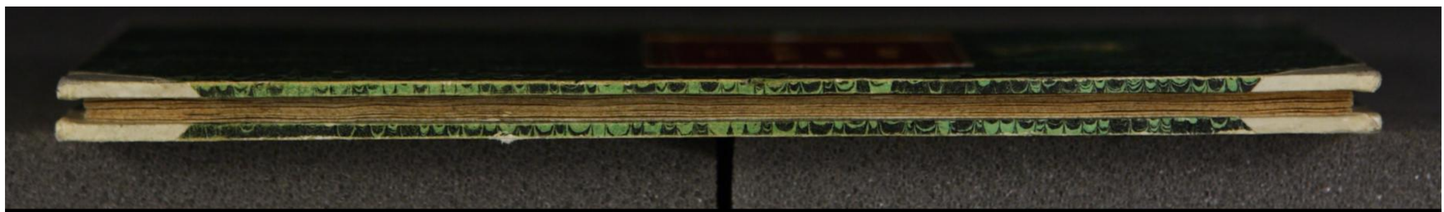
Dialogus
om den
papistiske Messe.
1533.

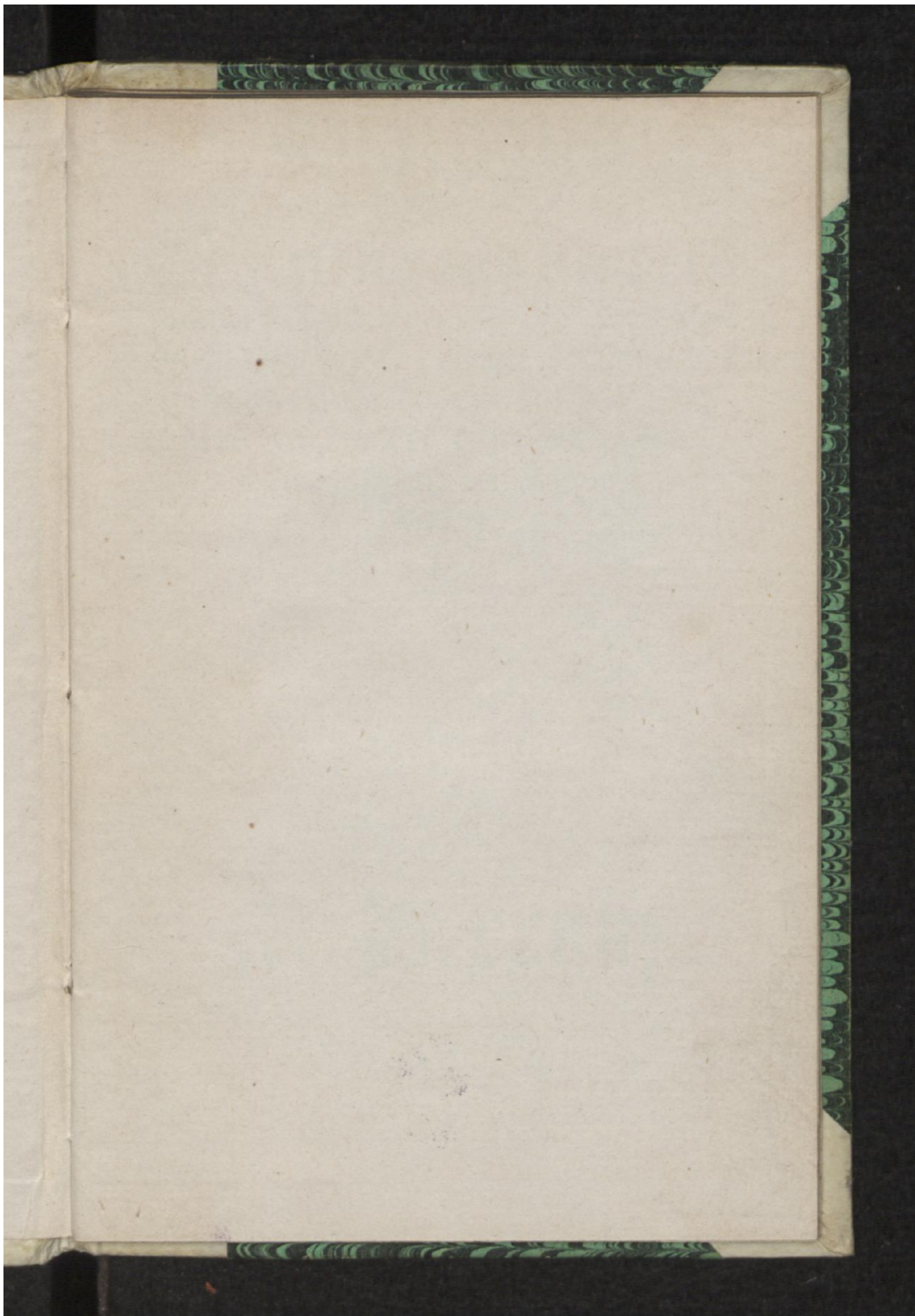

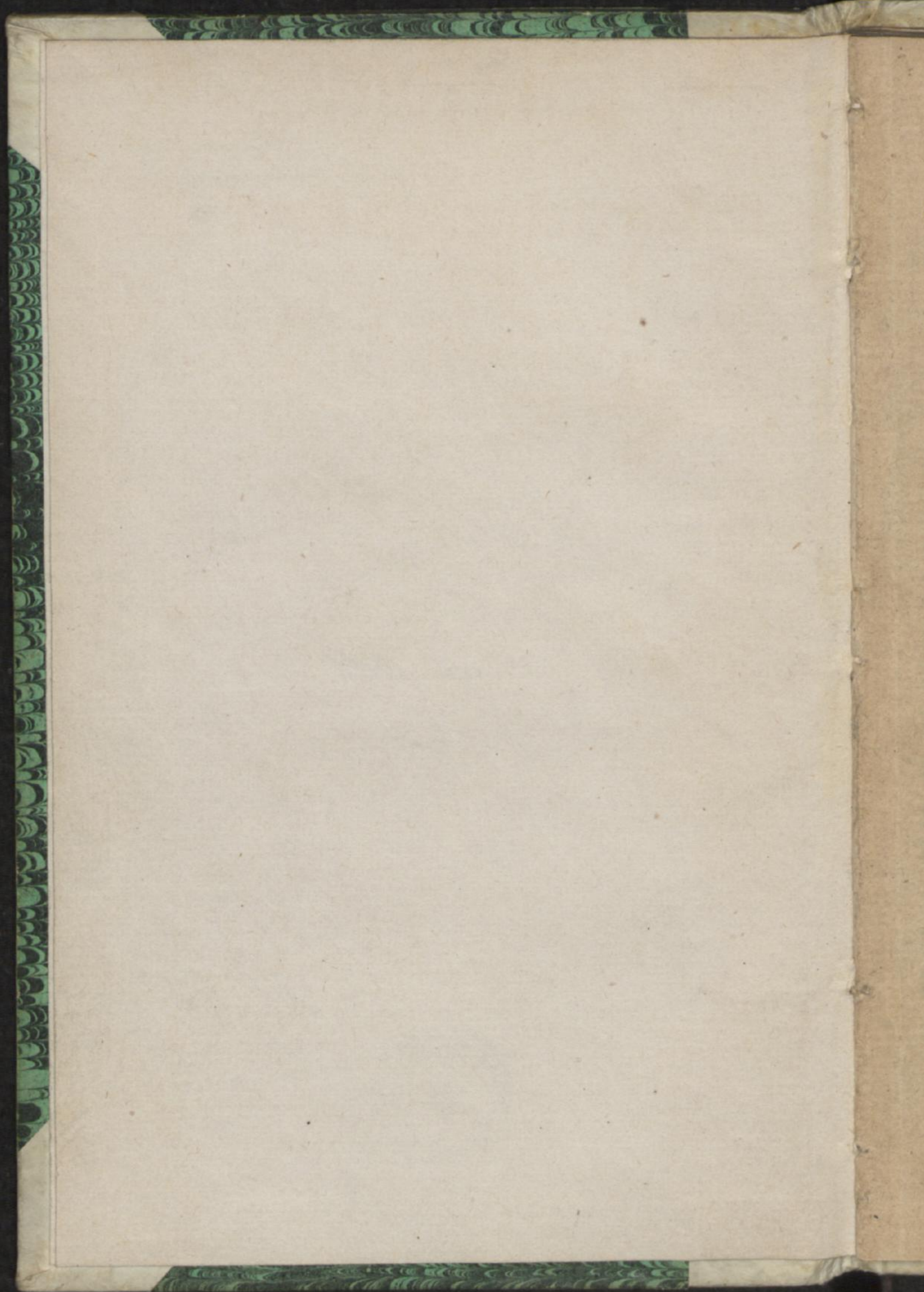

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

Dialogus

En greselig ond tiende sõ
Pauen fick til Rom om den Papistiske
Messe som er det ypperste høffuitsticke i
hans oc Anthechristens kircke / Och
huad suar hand oc hans hellige aan-
delige selffskaff der til swaret
haffue

❦

M.D.xxxiij

Her effter følger deris naffn som handle denne sag

Pauen
Cardinalen
Doctor iohan wlff
Doctor Stagebrand
Broder Dirick wende kaabe
Hans fiskere
Her Jon skrick
Jens klockere
Jon i tudebeck
Her Cantor
Capellanen
Grete

En Fortalle

NAade oc fred met eder alle
Sō sig aff Christo Christne kalle
der til den ewige salighed
ønsker ieg eder meth kerlighed
wille i nw høre en liden stund
ieg beder eder gerne aff hiertens grund
da wille wi eder giffue til kiende
en tidinge ny der pawen hende
hanss Messe bleff siug oc illde saar
it mechtig røchte der aff gaar
det skal nw for eder bliffue obenbare
huad Paue oc hās raad mōne der til suare
da hand den tidinge fick ath høre
der monne hans messe faa anrøre
thi warer nu stille oc mercker wel
meth ret forstand oc redelig skel
den ewangeliske messe til loff oc ære
Som Cristi nadwore monne were
Papiske messe er Pauesund
det er Christi nadwore ingelund
men pauens eygen regement

Oc icke Christi testament
met hwilkit han syne discipler bød
At de skulde betencke hans pine oc død
thi beder ieg eder kierlige alle
At ingen lader sig det ilde befalde
om han het hører saadant snack
det hannem icke kand were til tack
och men ath messen bespottis der met
Her kand were nogen de tencker det
ney det skal ingen saa forstaa
At den rette messe bespottis maa
men Pauens messe oc hans samfund
forsage wi nu i denne stund
met all hans skick oc egen dicht
Som er imot den hellige schrifft
falder her oc nogre ordt i blandt
Som det sig saa vel hende kand
der groffue er for eder ath høre
det an skulle i eder icke fortørne
Papister skulle dette wel behaffue
forthi det er deris ny aars gaffu

Cardinalen taler til Pa
uen och siger

Aller heligste fader kiere
En tidinge ny haffuer ieg at bere
ieg haffuer her faat it sendebreff
her proest aff Børlunde til mig schreff
Saa lenge ieg haffuer wandret om kring
hørde ieg icke en farliger ting
den forstøring som wor i Jerusalē giort
wor ey saa farlig haffuer ieg sport

Pawen

Hwad er det her Cardinal
men der gaar aff saa megen pral
Anrører det alle rige oc land
Besønderlig folck eller en meenlig stand

Cardinalen

de beste folck anrører det
Som øpperlige er oc i mechtig stedt
oc det beste stycke som er fundament
i presters oc monckers ategement

Pauen

A hwadt det er it stort nimere
det maa wel om wor messe were

det arbøyst haffuer lenge weret spent
skyuder det løss da ere wi skient
den strale hwn i wort hierte gaar
Saa faa wi der aff wort bane saar

Cardinalen

Drømmen radde i herre fuld wel
ieg mig forskricker i all min skel
ieg wil det oc for sandinge sige
mine tender de knabre ieg wil ey liuge

Pauen

Kiere her Cardinal siger det mig
hworledis met messen det haffuer sig
Staar der til ingen gode raad
ath hwn skal icke saa bliffue forsmaad
bliffuer oss den fodskamel neder kast
da falde wi udi skarned met en hast

Cardinalen

Jeg er forbistred ieg kand det ey raade
det staar nu alt til eders naade
om i kunde noget der til optencke
ath ingen skal messen for oss forkrencke

Pauen

Hwad er dog messen kommen til wanck
men hwn er nu saa saare kranck

Cardinalen
Hwn er nu kommen i røchte oc ry
ath hwn er det største affguderi
der nogen tidt kand were til
det siger nu alle i hwo som wil
de sige hwn er en klo saa skarp
hwn napper bort baade kortil oc serck
der til det beste i bondens boo
baade suin och heste oxe och koo
de kalde hende oc saa skiendelig
en penigen seck bedralig
ieg frøchter hwn kommer snart i den kredz
at hwn skal løbe i gennem en spedz

Pauen
Wanne denne tidinge were sand
eller det er føg de føre om land

Cardinalen
Hwn er saa sandt wil ieg eder sige
som døden er dem alle der leffue

Pawen
Forferliger er denne tidinge at høre
end tordskelff gud loder om natten giøre
oc gruffueligere er hun til ath see
end mørckhed gud lader om middagen ske

Cardinalen

Herre det er saa stor en skade
wi ere der om ey alle glade
min tunge kand det ey wdtrøcke
den skade oss hender i dette støcke
wden i det kunde i ere den mand
der saadan ting begrunde kand

Pawen

Hwo er den meth sit hoffmod
der staar wor messe saa imodt
er han Jøde hedning eller turck
vdi huilcke sig bruger dēne onde hoffuerck
oc kommer wor messe i saadant ry
at hwn maa plat aff landen fly

Cardinalen

Christi nadtwore er den hoffuit sag
der giør wor messe saa stor winag
hans bistander er de Christne alle
Som sig lade nu til troen kalle
høylerde mend oc meget wisze
wor messe giøre de hwercken roo eller lisze
forløbne moncke nunner oc prester
Christum kalle de deris mester
Sudere oc skindere giøre oc saa

de kunde nu scrifften saa ret forstaa
oc der til bønder for vden ende
de ville vor messe nu inted kende

Pawen

Denne skade er megit storre
end den i Sodoma oc Gomorra
aff helffuedis ild som dem hende
Saa lecker vort skib huort wi off wende

Cardinalen

Ja herre wi maa fast stoppe
vort skib som monne for bølgen hoppe
Jeg frøcter det er dog inted wert
wi haffue saa føye aff scrifften lert

Pawen

Huem haffue de til dommere set
ath grandtzske oc døme i denne ret

Cardinalen

Femten Epistoler monne det vere
Apostle gerninger met anden lere
Vil messen sin misbrug ey da forlade
bekende sin ond skaff oc bedis om naade
Saa ville de siden til vidne kalle
Propheter met deris bøger alle
Oc lade sig saa sterckelig røste

paa den Hebreiske epistel sig saare trøste
det gamle testament er høffuitzmand
Christus ber Fennicken i sin hand
Paulus er en kempe god
han vil oc vor messe staa emod

Pauen

Dette gør mig saa saare glad
ieg springer vel som en krøbling i stad
oc queder nu som de grede i fyn
min glede er stor som ith haffre gryn
huad skal ieg nu mere der til sige
for disse stridzmend maa wi alt wige
wi gøre dem vel saa stort ithmen
som ieg kan bide vdi en sten
de ere partiesk som dommere ere
aff begyndelse monne de vore fiende vere
vor messe hwn faar der sundhed aff
som Kong Pharao aff det røde haff
men kunde wi saa langt met sagen kōme
ath vor aandelig ret maatte der paa døme
da haffde vor messe ingen nød
met hende maatte wi end winde vort brød

Cardinalen

J suare icke herre nu snildelig

eders tale er inted dugelig
vor aandelig ret er aldrig saa skøn
ath de acte hannem ved en bøn
scrifften ville de haffue fram
oc gøre aff oss saa stor en skam
ath wi haffue mer lest vor decret
end wi haffue schrifften offuerseet

Pawen

Met scrifften kunde wi ingelund
wi mindis det icke saa vel til grund
jeg ved en tilfluct trøstelig
Hwn kan vel vere raadelig
Herrer oc førster ville wi til schriffue
der kan met list hoffuerck bedriffue
de kunde vel straffe vor vederpart
met hug oc slag ath det haffuer art
oc truffe dem fast met haarde ord
oc lere dem saa ath staa ret i kor
de dristis ey siden det ath gøre
vdi nogre maade vor messe røre
Ath lese oc faste effter gammel seed
straffe de nu som huer mand wed
de bespotte wor store mectighed
oc nederslaa all vor hellighed

de forhaane off nu saa mangelund
oc alt vor regimente sammelund
de lere ath folckit skal du inted gaat gøre
vor messe ville de oc inted høre
vort hellige Afflad acte de ey meer
stor haanhed off nu der aff skeer
de Herrer oc Førster ieg gaff til kende
ville wi bestyre met kloge sinde
wi ville dem først met penninge smørge
der met ville wi dem sindige gøre
ath i dem kant mand gøre weeg
en hestsko som det wore beeg

Cardinalen

Hagde det noget hulpet som i nu sige
da hagde wi huercken angift eller quide
ieg men wi haffue det alt forsøgt
ner wi det regne det reyser vel høyt
baade sølff oc guld kaast oc thering
som lenge maatte veret vor nering
det wi haffue vdgiffuet met den act
ath vor messe skulle bliffue ved sin act
Hans pipenskeg/ oc Hennicke see surt
brant herskendieffuel den onde wrt
de haffue deris beste vel der til giort

som i haffue baade hørt oc sport
ieg men de wunde vel saa megen priss
som de haffde bygd ith Slot aff iss

Pawen

Dette hagde ieg aldrig troet
ath de skulle saa søye mandom giort
huorledis kommer nu dette til
ath de haffue bringet saa søye spil

Cardinalen

De ere icke alle beskickelige
ath beskerme messen driftelige
de see sutt aff deris braa
wor vederpart han kan oc saa
saa sandis het nu ieg vil ey liuge
en meenlig sprock mand pleyer ath sige
den ene han pucker oc gør sig køn
den anden det ey acter ved en bøn
men dette er vor messe ith farligt saa
hendis besorne mend fra hende gaar
Salter, Vigilier oc stor høytid
som offte giorde hende baade glad oc blid
met offer oc andre gode kromme feede
hwn monne saa fast nu der effter lede
Embedis brødre giorde hende oc got

de gørc nu aff hende baade spe oc spot
naar bonden miste noget gotz eller queg
messen bad hon strax hellige sig
ath gribe oc fange den onde krop
som det haffue stolid oc henge hannem op
det gotz oc penninge som wor tafft
ath søge det op vor hendis krafft
ath faar oc fæ skulle icke wantriffues
oc icke aff nogen siuge fordriffues
der til viste hwn baade raad oc snilde
ath de skulle icke fare ilde
for saadan konst paa bondens benck
fick hwn offte baade gaffuer oc skenck
til søes kunde hwn oc hielpe i nød
der met tiente hwn baade øll oc brød
for saadan ting oc andet mere
vel hundert tusinde oc end flere
vnde hende gantske saare uel
de acte hende icke nu ved ith silde skel
thi græmer hwn sig saare aff dette skwäck
ath hwn er worden ilde kranck
til leffnid kan hende ingen trøste
aff sorg maa hendis hierte brøste

Pawen

Her Cardinal huad trøste i til
om det er raad ieg sige vil
wi ville hende føre aff denne stad
oc til Aaken i det warme bad
wi ville bekoste vort beste der paa
ath hwn sin sundhed der kan faa

Cardinalen

Vi maa bekoste huad det kan vere
wi haffue vel før bekosted mere
der hwn foer tid baade klar oc ren
oc kom baade skorued oc skabbed igen
det kende paa hende saa mangelund
hwn er forderffuit plat i grund
ith større stycke end Peder oc Knud
aff hendis krop er falden vd
hwn haffuer oc den siuge Etteam
som er hende oc saa megit gram
wi maa hende føre ieg ved ey huort
ieg frøcter hwn skal plat vissne bort
vort haab haffuer lenge veret saa
ath hwn skulle noget bedre faa
men hwn forbedrer sig nu saa slet
som en gammel skindkiortel vdaff sin tuet

Pawen

Doctor Johan wlff den lerde mand
for alle leger en mestere er hand
Doctor Stagebrand maa han til sig kalle
som er en mestere offuer apotecker alle
disse tuende lerde mend
ville wi antuorde vor messe i hand
om de kunde noget met hende bruge
ath hwn kan leges aff denne siuge

Cardinalen

Men wi haffue kostet paa det bad
alt det wi kunde komme aff stad
Saa ville wi oc dem bekaste baade
ath hwn maa komme aff denne waade
oc see huore det sig haffue vil
det maa vel staa sig løcke til
wi maa først fylde deris bøsser
met den beste salue der kommer fra Nøsz
hwn maa alt smørgis met salue fuld vel
Om hwn skal komme til sin skel

Jtem nu skickes disse for

screffne Doctores til ath hielpe Messen flittelige som her effter følger

Doctor Johan wlff beseer hendis vand føler hendis puls aare oc siger

Messen hun er saare swag
ieg frøchter hun skall icke leffue til dag
ieg det paa hendis reeben kender
hun er vel stug vdi alle lemmer
hendis krop saa saare skrumpen er
Som hwn haffde waret i ith barcke kar
ieg kand det achte her som ieg staar
at hendis Canon haffuer fuld ondt it saar

Doctor Stagebrand

Fra den første dag hun i werden fick
haffuer hun wel haft det gamble breck
hun haffuer icke siden denne sammen stūd
indtuertis rettelige weret sund
huorledis hun gaff sit vduertis skyn
dog haffde hun induertis dette meen
mange andre mestere flere
ere kommen for hende til stor wannere
forthi at de kunde met ingen fund
den saared heele wel neder til grund
di er det raad her doctor Johan
ath wi bestyre noget roszens wand
der met wi kunde hendis liff oppe holde
da saa wi end feede Swin paa stolde
om hun nogen tid kommer paa syne ben

hun gelde off wel for vmage igen
thi achter det nw wel inderlig
met eders konst saa snildelig
ieg haffuer her met mig alle hãde confecht
Romske støcker wel en punde wecht
wel tempereret och lagt paa wind
effter Sophisters art oc kloge sind
gjører nu her Doctor eders beste flidt
met eders salue i førde hidt
teg wil hende smørge baade om och om
met denne salue ieg fick fraa Rom
ath wore hwn som it pindsuin skarp
da skal hun gaa quit den skorffuede barck

☙ Doctor Johan wlff

Nw wel an her Doctor kiere
it fuldt got raadt monne det oc were
Ath wi først achte oc grandske met
om hun i Sorpio wndfangen er
eller noget andet farligt tegen
der maanen ey vor i sin rette eigen
En planete heder mars oc løszactig er
regerer hende oc i denne fredt
ieg kand det oc see paa hendis wand
ath hun er afflerdt vel aff atthen mend

Her offuer wil det off were nødt
forthi hwn er saa wnderlig født
aff mange hande natur er hwn skafft
Oc atskillig malin til samme lagt
dog warm dog kold dog fucht dog thør
aldrig saa ieg sadant før
Hwor met han det ene hielpe kand
forderffuer han det andre strax paa stand

Doctor Slagebrand

Ja her docter i sige alt sant
det er alt wist for vden tant
mange andre mestere flere
monne det oc paa wnøttelig there
ieg frøchter det skal oc off saa hende
at wi ey mere der aff winde
endt den der wil til skidehuss gaa
atspørge honning och skarnedt saa

Docthor Johan wlff

Nw ere wi met wor messe i bad
hun kand icke swedis thi er ieg ey glad
wi haffue behoff fuld gode raad
om hun skal nogen tid bliffue kaad
Er det saa ath hwn nu dør
wor skade er større endt Helsingør

hun stod met oss i løst oc nød
forøchte altidt wort daglige brød
wi motte hende kalde den flydendes kelde
der aff vdslød baade macht oc welde

✿ Broder Dirick wende kabe

Hielp sancte Per martir huad ieg nu ser
hun suedis nw lenger oc mer
det blissuer nu got det siger ieg dig
hun ligger nu saa rød oc misser ath mig
ieg kand det fornemme i min cappe strud
hun redes sig selff sō vor gāble sancte knud
der hiemme paa wort althere staar
hand redder sig oc huert siufsuende aar
det giør alt dette warme bad
hun sueder nu fast di er ieg glad

✿ Hans Fiskere

ia ia hun bedrer sig fast
alt som en tiuffue aat gammel hest
oc som kornet forbedres aff hahelsten
oc fisken wederquedis wdi solskin
Sueder hun nu i denne nødt
da er det hendis visse dødt

✿ Doctor Johan wlff

Ich haffuer nu optenckt it andit raad

her skal snart bliffue en anden laadt
løwen hun haffuer denne stercke natur
nar hun faar vnger vdi sit bur
da fødes de døde som en sten
det siger teg eder for vden meen
hun giffuer it skraal oc skriger saa fast
Som heminelen skulde falde met en hast
Saa faa de liff oc bliffue trøst
nar de høre deris moders røst
Saa er oc nu messen som en soel
oprunden aff den Rommer stoel
thi wille wi nu skrige oc lade høre
den romske kircke huadt hun kand gøre
Oc robe oc skrale aff all wor macht
oc lade hende høre sin moders krafft
met store ordt oc krafftig stemme
lader oss det icke nu forsømme
oc tage til hielp forfeders dicht
Concilium robe met anden ficht
om hun kand der aff weckis op
Som ligger nu som den døde krop
kand dette ey hielpe som nu er sagt
da ved ieg ingen anden contracht
nu her doctor skrige i først

Jeg wil eder hielpe som ieg kant best

☞ Doctor Stagebrand

Jeg frøchter wi bliffue baade hese oc stumme
før end hun kand noget til liffued komme
ieg skal det forsøge i denne wande
skulde ieg end der aff miste min aande

Her Jon skrick

wi maa alt haffue skrigere flere
Ellers kunde wi her til inthet giøre
oc smørge deris strube met hammer salue
Saa kunde de bøge som nogre kalffue

☞ Her Cantor

Hāmer salue haffue wi saa megen forsmort
Oc ingen mandom der met giort
ieg wore til fredz for vden meen
ath hun wore i min bøsse igen
Da skulde ieg der aff haffue roo oc lisze
oc glede mig saa met Raneff wisze

Her Jon skrick

Her Cantor hwi lade i eder saa for skricke
oc regne det saa alt sammen til pricke
ieg wil saa skrige det iorden skal beffue
ath de skulle frøchte alle der leffue

Hans Fiskere

Messen maa mere bliffue kranck
oc faa end nu it starre wanck
aff eders stoore wraal och skrig
end hun kand der aff bliffue quæg
men i giffue hende it støre saar
ath hun ey wdleffuer dette aar
den swage messe kand det ey tolle
ath i saa saare megit wraale
thi er hun helder en hare lig
end en løue met sit store skrig

Jens Clockere

Lader aff at skrige i den onde aand
forstaa i eder icke paa døtsens bond
i achte inted paa dette spil
at messen hun nu sieles will
hun henter saa fast alt effter syn aande
thi faar hende kyndelmøsse liuss i hande

Jon i tudebock

Eders messe hun er saare suag
det ser ieg nu paa hendis bag
hendis øgen ere falden i hoffuedit ind
hun er baade bleg om nese oc kind
ligest er hun nu til at see
alt som den gamble Fru Lisecke

Der staar hiemme bag wor kircke dør
oc haffuer syn nese went i nør
hendis nesebøret gaa baade til oc fraa
hendis pulszaare kand nu inted slaa
thi er det eder saa stor en waande
hun tager saa dybt alt effter sin aande
jeg troer h un skal det ey lenge holde
hendes fødder de ære nw worden kolde

✿ Her Jon skrick

Kiere Jon hwi tale i saa
i haffue der ingen forstand paa
wi wille nu alle legge paa wind
oc føre hende snart i skiersild ind
lader oss icke nu were sen
ath hun kand saa werme til syne ben

✿ Jens Clockere

Jeg wil icke haffue den wmag
hwercken i morgen eller i dag
forti det er dog inthet wert
icke end saa meget som en fiert
de bønder de ere saa saare forwilt
wort wide wand haffue de i skierssild spilt
Oc der met hannem alsammen watsluchte
thi er der nu saa ondt en lucht

der sidder bode Muncke/Nynner oc prester
met alle de andre deris gode gester
jeg frøcter det vist for vden føg
ath de skulle dø vdi den røg
saa wore der oc nogre bønder saa dulle
jeg tror de haffue inted veret til skole
de giorde der til deris største flit
oc haffue den stencke kedel all beskit

Her Jon skrick

A huad det er ith skadeligt saar
som vor messe nu der aff faar
sterffild monne hendis føde vere
som Fisken aff vandit sig monne nære
det wor hende fuld got ith fiskedam
hwn bleff der aff fed alt som ith lam
haffde hwn icke end anden nød
da bleffue nu hunger hendis død

Her Cantor

Ville i nu høre mine rim
da skal hwn met oss gaa pillegrim
ith naadefuld billede monne der staa
som er sancta Anna vdi Obenraa
did ville wi hende snarlige føre
om det vil met hende rettegen gøre

ieg tror det skal hende suid vel hielpe
fordi det er giort aff en ege stolpe

☙ Hans Fiskere ❧

Gør ege tre nu iertegen best
da haffuer ieg saa i schrifften lest
den ege staffuer skulde det vere
det siger ieg vist alt paa min are
den skulde du slide oc flere met dig
fordi den kiortel er aandelig
fra din nacke oc til din hæl
bør hannem ath naa met ret oc skel
saadan naade skulle i oc faa
nar i faa kommit til Obenraa
som Clemmed forwerffde sig i Rom
ath han en skalck til bage kom
huo som end nu til Pauen gaar
saadant Afflad han der faar
det Cappel som wor vdi Obenraa
det er nu flet som det monne staa
de Holste bønder kunde det nu mercke
ath det wor skalckhed aff de klercke
dieffuelen monne der sin ondskaff wircke
oc lod sig der aff menniskenn dyrcke
thi bleffue de bønder saare wrede

ath han skulle dem saa forlede
det Cappel brøde de neder i grund
det siger ieg eder i denne stund

Her Cantor

Huad monne de bønder haffue sport
eller huo haffuer dem saa wise giort

Hans Fiskere

Jeg ved det vel ath det er vist
Mathei i det elleffte for vden list
Christus taler til dem alle
ia han siger det for vden galle
kommer alle til mig som ere beladde
met sorg bedrøffuelse oc alskøns waade
ieg vil eder frelse oc giffue ro
det haffue de lest kan ieg vel tro
besønderlig det første oc fiortende ca. Joan
der til alle S. Pouels sende breff (nees screff
i det gamle testament som ieg kan mercke
Eyodi i det tiuffuende ere de bleffne klercke
de haffue oc lest vdi Esaia
i det xliii ca kan ieg forstaa
de haffue oc lest Psalteren vd til ende
Jeremie i det attende giffuis til kende
om stock oc sten ath graffue vd

oc kalle dem baade Lasse oc Knud
neyge oc bucke oc giøre dem ære
som de vore guder skulde være

Her Cantor

Jeg frøcter nu saare huo det vil gaa
men de kunde scrifften saa vel forstaa

Her Jon skrick

J befrøcte her Cantor huo det vil gaa
teg gør oc vdi samme maade saa
teg tror ath dieffuelen met sin list
eller oc hans moder for vist
haffuer giffuet saadant bønder til kende
men de ere saa kloge i sinde

Jens Clockere

Her staa i met eders faders snack
teg frøcter i faa end fuld liden tack
messen er siugere end hwn før waar
hwn haffuer hafft helregle siden i gaar
der til haffuer hwn mist sit mal
teg tror hwn eder icke nu mer kaal

Her Jon skrick

Her Capellan gack nu vel snart
hent oss broder Dirick met en fart
ath han maa høre hendis schrifftemaal

der føre faar han ith gaat pund aal
desligest skal han hende oc berette
da faar han der til ith par Olde fette

Capellanen

Det er icke raad ath den sorte Munck
der spitzer sine ben oc gaar saa strunck
ath han vor messe skal berette
ville i mig tro ieg siger eder dette
det wor oc en munck aff det sãme conuent
som gaff Keyser Henrick Sacrament
han gaff hannem i det lille brød
forgifftig eder/som bleff hans død
Lade i broder Dirick vor messe røre
Saa tør han oc ved hende gøre

Her Jon skrick

Da gack du i kircken oc wer ey sen
hent oss vor herre oc bruge dine ben
ath messen kan hannem tage til sig
ieg frøcter hwn taler icke mere ved mig

Capellanen

Herre ieg kan hannem inted naa
hiemmelen er den stol han sidder paa
der til iorden hans fodskammel er
huorledis kan ieg hannem komme saa ner

her Jon griber selff i lacten op
oc tager hannem ned met all sin krop
fordi ath i ere en mectig bayer
i komme saa stelden i Lunde koer
i kunde vor herre baade fange oc byrde
met sen ord oc locke hannem inde
oc sette hannem i den winckel vraa
der som i ville ath han skal staa
ieg er for suag oc driftis icke til
ath bruge met hannem nu saadan spil

Her Jon skrick

Jeg tror du est en fendens geck
ieg skal giffue dig paa din mund en sneck
bar off hid vor herre oc gack din kaaff
eller du skalt skide vdi Adsseraaff
ieg suer det ved den Gud oc mand
som ieg i dag hagde i min hand

Cappellanen

Hagde i hannem fat giffuet mig til kende
huor i hannem lode samme sinde
paa det wi hannem kunde faa

Her Jon skrick.

Jeg lod hannem op kant du det forstaa

Cappellanen

Lade i hannem op skal ieg forstaa
da haffuer ieg hannem ont ath faa
ieg men i ere fuld aff geckeri
oc fare met skaten oc skrømpteri
i vise mig heden som ieg forstaar
effter det veder som blesſde i gaar

Her Jon skrick

Du haffuer mange ord dog inted beuent
tag nøglene oc aff Sacristid hent
den vor herre det pleyer ath staa
ret bag døren vdi den wraa

Cappellanen

Sette i hannem nu bag døren i wraa
saare monne i hannem da forsmaa
men ieg tror ath den herre god
staar icke nu der met kød oc blod
det siger ieg eder i denne stund
der finde i hannem ingelund
han sidder hoss sin faders høgre hand
huilckit nu tror baade quinde oc mand
som han oc selffuer sagde saa
ath han vilde til sin fader gaa
her Jon kunde i nu hannem naa
da reckeren hid ath wi hannem faa

til messen men ieg thi hwn vil wandre
hwn vil sig icke mere met oss bekømre

Her Jon skrick

Hør du Capellan skynde dig snart
hent oss da olyen met en fart
skynde dig snart oc var icke sen
thi messen haffuer sine helsspetter huer en

Cappellanen

Jeg mercker nu vel huor effter i løbe
i mene den olye man pleyer aff Bispē købe
bøssen er thom ville i mig tro
Clockeren haffuer smørt der met sine sko

Her Jon skrick

Haffuer han det giort da er han i band
huo haffuer saadant hørt aff nogre mand
han skal det betale met sin hud
saa hielpe mig herre sancte Knud

Her Cantor

Snart/snart løb bort Jens klocker ieg be
tend ith liwss oc kom til mig (der dig
vdi beenhusit skalt du det tende
det samme liwss ieg fick dig i hende
thi Paven haffuer det selffue wit
ieg haffuer det gemt met megen flit

i mange aar wdi min kiste
ieg wilde det icke end gerne miste

Jens Klockere

Jeg haffuer saa løbet ath ieg er swet(set
i Bēhusit hafuer ieg huerckē liuss eller lāpe
hwercken talg eller vox fandt ieg der inde
vden xv døde musz paa samme sinde
de woxe der døde aff hungers nød
vor kircke her koger icke helder saa feder
Som hon giorde for fire aar (grød
ieg wedt icke fuldelig huore det tilgaar

Her Cantor

Eia eia som ieg forstaar
da er det sant ieg hörde i gaar
de gode siele skier ingen ere
dem tendes hwerckē liuss eller lampet mere
hueden monne det komme at saadant sker
Eller huo haffuer hört sadant før
huad monne dog ware den rette orsage
til saadan tomt oc iammerlig plage

Jens Klockere

Her Cantor ieg wil eder sige for sant
det wulthe det rommerske afladz randt
den tid det wandrede all verden om kring

oc loffuede fraa sig saa store ting
der dagen kom det skulde betale
da motte det alt wndrage sin hale
Och skiendelige wdt aff landen fly
der aff er kommen saa stort it ry
det dro met sig baade lampe oc liws
der fore swelter nu baade røtter oc musz
oc lide nu saa stoer en nød
ath de bliffue plat aff hunger død
wdi skiersild er icke helder en gnisth
det sporde ieg aff bro Dirick i sisth
for snimmen haffde han der weret inde
oc snackit met nogre aff syne qwinde
de begynte met hannem at kiffue och trette
Saa glemde han der sin sorte hette

Cappellanen

Hvadgiøris behoff mange liuss at tende
eller oc lamper om natten at brende
de dødingers hoffuit kunde dog inted see
icke kunde heller de tre guder lee
de kunde icke dantze see eller gaa
huor maandem setter det monne de staa
den sed haffue hedninge i deris land
de døcke deris guder met liusze brand

wi wille icke bruge saadant gickeri
oc efftherfølge deris kiettheri
Gud haffuer selff skafft liusene alle
Sol oc Mane som wi den kalle
alle skinende liusz offuer hemmel oc iord
haffuer han skafft met sit guddoms ord
det euige liusz er han selff foruist
det siger ieg wden all argeligist
At brende liusz for stock oc sten
eller oc for de dødingers been
der aff haffuer gud plat ingen ere
den tieniste wilde han helder ombere

Her Jon skrick

Grette stat op oc wer icke sen
hent oss aff den wie palme en gren
at wi kunde brende oc giffue røg
oc saa fordriffue dieffuelsens føg
di han giør messen megen qwide
kom snart igen wi wille tig bide

Grete

Jeg haffuer søgt i benck oc i wraa
ingē stedz kand ieg palmer faa
i fiord wi skulde røge wort kiød
da brende wi de palmer alsammen igløð

det radde oss en mandt som det wel wiste
At mid pleyg de det met wor here at friste
Siden haffue i ingen palmer wdit
teg er til fredz ath wi are dem quit

Her Jon skrick

Hwort heden nu sagde reffuen daa
den tid han monne i stampen staa
Jeg tror wi ere wdi stor fare
oss settis fore saa mangen snare
wort skib er sønder oc rorid er tafft
hwore wsle ere wi nu skafft
hwo kand nw stege for wden ild
aff skiersild haffue wi hafft stor wild
Huad skal teg nu sige det er alt giort
skiersild er borte som teg haffuer sport
oc tog met sig den store skare
som teg nu for eder wil obenbare
psaltere vigilias oc sielebad
der fore ere teg icke meget glad
aarszdag offer Oc maanede dag
der aff haffde wi baade ro och mag
palmer olye oc det wide wand
oc saa wort det store band
all bort all bort teg siger eder det

Thi dør wor messe nu strax i sted
skiersild wor den hoffuets aare
Som wor paa funder aff wore forfedre
aff hwilcken wor messe haffuer sin krefft
dette er nu alt borte de haffue tabt

❧ Doctor Stagebrand

Doctor Johan stoi broder kare
ieg suerg eder det alt ved min are
ieg vilde icke tage all Skaane land
ath messen skulde dø nu vnder vor hand
døde hwn nu wi wore til stede
da finge wi inted for vor møde
men ieg siger eder wi ville bort fare
den stund hwn monne i liffue vare
dør hwn da i alle dy
da ville wi sige ath wi wore aff by
wi ville oc sige offuer alt
ath hwn bleff vdaff Lutther qualt

❧ Doctor Johan wlff ❧

Det tøckis mig got for vden trud
ieg sätøcker det sãme saa hielpe mig Gud
hagde wi igen vor salue god
da ville wi strax met standende fod
aff selffue smørge baade vde oc inde

oc føde met det andit vore børn oc quinde
men det er forgeffuis kant ieg nu tro
thi ville wi giffue oss til god ro
wi ville nu ride thi det er quelt
wi haffue nu her fuld lidet helt
vil nogen oss atspørge saa
huorledis det monne vor messe gaa
da ville wi suare met stolte ord
end nu saa vel som det gick i fiord
i gaar hagde hun en skøn fordants
met en legate som heder krantz
krantz heder han oc det er vist
saa offte haffuer han Pauens fødder køst

Hans Fiskere

Her Doctor huad meene i at folckene sige
naar de see eder hoss Suinene ride
som i haffue fanget met det skel
ath i haffue messen nu hulpet saa vel
ieg frøcter de sige det alle mand
ath i ere en prangere paa dette land
oc der fore snarligen eder gribe
oc føre eder saa bagbunden til ribe

Doctor Johan wlff

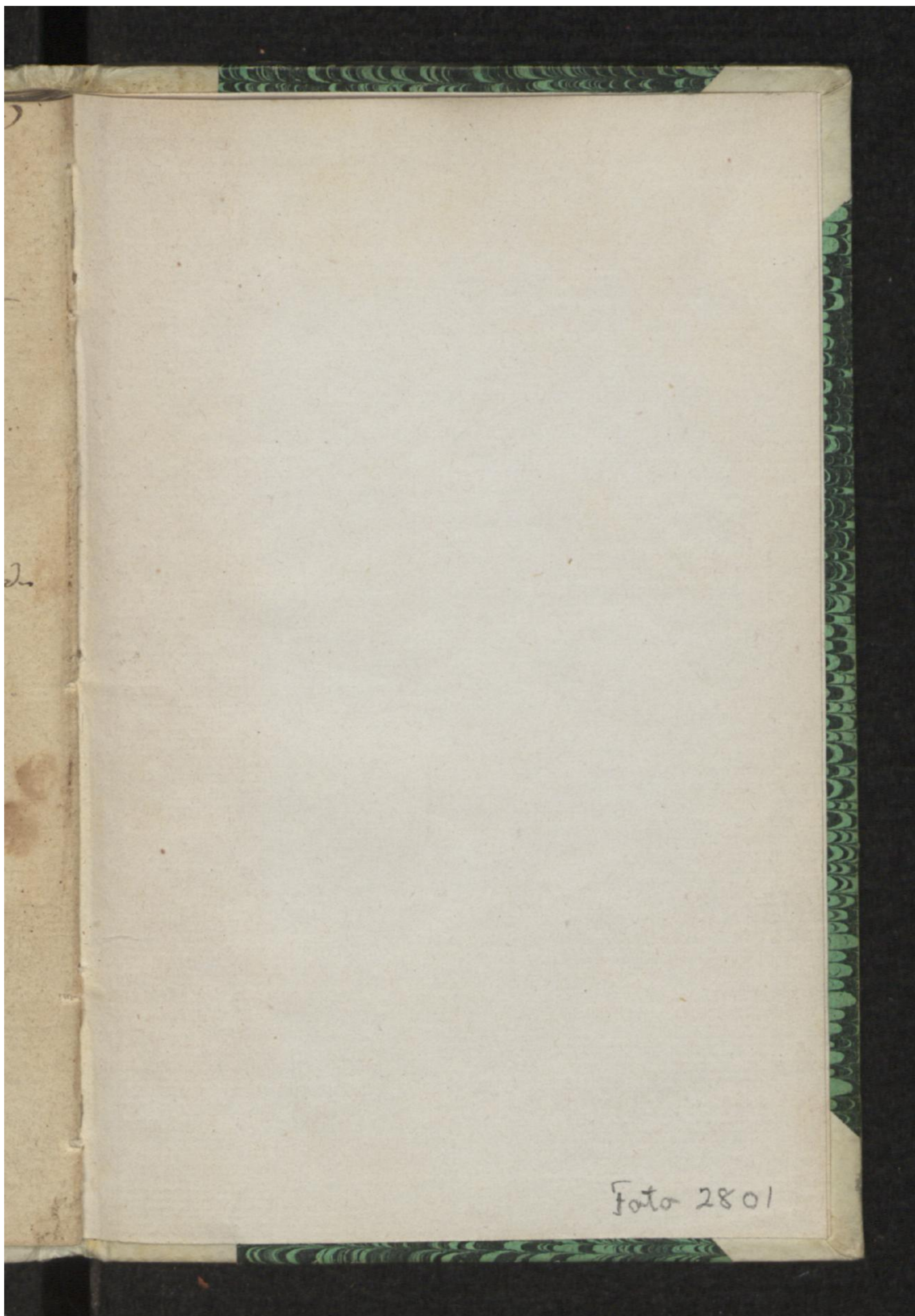
Forbande dig den sorte broder Diricks hest

for mig du ſpotter din onde geſt
feg ſiger det viſt alt paa min ære
en ſkalck menne du for alle vere
det er nock ſorg der mig nu ſkeer
ath du mig icke offuer min ſkade ſpeer

Pore. (seqn lude. Hads.)

Also myne günstige leve heden
offte dy ys yuw geschen thon eden
ik bydde wylt vor guth entfaen
ich hoff mennige ys yd nicht gedaen
Ich dath wy mochte tho hope frolick syn
darumme syn wy kame heryn.
[illegible] dukel malck i gude kropp[kenige]
dath vorleen vns de almechtige godt.
[illegible] beers veer edder vive
de mote wy yo hebben tho lyve ##
darvmme schenket [kropp] vn spadt wy beer
also endigt syck [illegible] dusse meer
weren wy syn (alse me sucht) gude buden
de wan beer latt vorsuden.

pl[illegible] Prius hunc ludo vad. had meyer,
[illegible] e ex ludo eius [illegible] [illegible].
[illegible] gantz schöne vastellavendes gedicht [illegible]
[illegible] ludy [illegible] seqt ludo vad klaus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hunc [illegible].

Foto 2801

